SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 636/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [redacted], [redacted], [redacted], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby z 9. júla 2017 vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [redacted] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2017 doručená sťažnosť [redacted], [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát

a konateľ JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby z 9. júla 2017 vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016 (ďalej aj „žiadosť o prepustenie z väzby“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že voči sťažovateľovi je vykonávané väzobné trestné stíhanie pre trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a iné. Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 2 T 134/2016 zo 6. apríla 2017. Jeho sťažnosť podaná proti prvostupňovému rozhodnutiu bola zamietnutá uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Tos 18/2017 zo 7. júna 2017.

3. Sťažovateľ uvádza, že 9. júla 2017 podal žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 2 T 134/2016 zo 16. augusta 2017, ktorým ju ako nedôvodnú zamietol.

4. Sťažovateľ argumentuje, že rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby nezodpovedalo požiadavke neodkladnosti rozhodovania o väzobných veciach, keďže doba, ktorá uplynula od podania jeho žiadosti o prepustenie z väzby až do vydania prvostupňového rozhodnutia okresného súdu predstavuje až päť týždňov, čo považuje za neprípustné.

5. Sťažovateľ poukazujúc na zodpovedajúcu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu dôvodí, že označeným postupom okresného súdu došlo k porušeniu požiadavky urýchlenosti rozhodovania o väzobných veciach a teda jeho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru.

6. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby rozhodol o jeho veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť

zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 9. júla 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a svojho práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru. Porušenie označených práv odôvodňuje sťažovateľ porušením požiadavky urýchleného rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby v prvostupňovom konaní.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

11. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, predmetom ktorého je preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby a rozhodovanie o predĺžení. Ústavný súd už v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, v rámci ktorej sa zaoberal požiadavkou urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby z hľadiska čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a tiež z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla zodpovedá lehota konania nepresahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca (III. ÚS 255/03).

12. Z obsahu spisového materiálu týkajúceho sa trestnej veci sťažovateľa vyplýva, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby z 9. júla 2017 bola okresnému súdu predložená 11. júla 2017. Okresný súd o nej rozhodol uznesením zo 16. augusta 2017. Od predloženia žiadosti o prepustenie z väzby okresnému súdu, keď bolo pre okresný súd reálne možné pristúpiť k rozhodovaniu, do dňa rozhodnutia okresného súdu (keď sa sťažovateľ prítomný pri výsluchu a vyhlásení uznesenia zároveň dozvedel o spôsobe vybavenia jeho žiadosti o prepustenie z väzby) uplynula doba jedného mesiaca a piatich dní.

13. V zmysle citovanej judikatúry je doba nepresahujúca na jednom stupni konania lehotu jedného kalendárneho mesiaca z hľadiska záruk poskytovaných namietanými čl. 17

ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru štandardne akceptovateľná. Tak ako to vyplýva z predchádzajúceho bodu rozhodnutia, v posudzovanom prípade sťažovateľa presiahla skutočná dĺžka prvostupňového väzobného konania odporúčanú lehotu jedného mesiaca o päť dní. Z obsahu zápisnice okresného súdu o výsluchu sťažovateľa zo 16. augusta 2017 vyplýva, že sťažovateľ vzniesol ešte pred rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby námietku zaujatosti voči všetkým sudcom okresného súdu a návrh na odňatie a pridelenia jeho trestnej veci Okresnému súdu Košice. Námietku a súvisiaci návrh vzal späť až pred začatím väzobného výsluchu. Je teda zrejmé, že vznesenie námietky tohto druhu, pre posúdenie ktorej musel okresný súd nepochybne zhromaždiť relevantné podklady, posunulo časový horizont rozhodovania o väzobnej veci sťažovateľa. Sťažovateľ svojou procesnou iniciatívou sám ovplyvnil dobu konania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby. Vplyv uvedenej skutočnosti na predĺženie doby väzobného konania však nemožno pričítať na vrub okresnému súdu. Ústavný súd s prihliadnutím na túto okolnosť nehodnotí skutočnosť predĺženia štandardne akceptovateľnej lehoty jedného mesiaca o dobu 5 dní ako tak závažný exces, ktorý by dosahoval intenzitu porušenia sťažovateľom namietaných práv.

14. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03). Vzhľadom na záver ústavného súdu uvedený v predchádzajúcom bode rozhodnutia kvalifikuje ústavný súd sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

15. Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2017